

pojawiają się w próbie chłopców po inicjacji w zakresie picia alkoholu. Nasuwa to przypuszczenie, iż inne czynniki wpływają na podejmowanie prób z alkoholem przez dziewczęta a inne przez chłopców. Przedstawione dane sugerują, iż dziewczęta skłonne do podejmowania prób z alkoholem to nie tyle te, które kompensują swoje niepewności czy zagubienie, co te, które realizują w ten sposób dynamiczne orientacje życiowe. Dorastający chłopcy podejmują próby z alkoholem raczej dla realizacji społecznego wzoru samodzielności czy dorosłości. Ważne znaczenie dla podejmowania prób z alkoholem przez dorastające dziewczęta może mieć zatem ich „psychologiczna konstrukcja”, podczas gdy dla chłopców ich społeczne osadzenia i uznanie przez nich picia alkoholu za dobry sposób na manifestowanie dorosłości. Tak więc zabiegi mające prowadzić do tego, aby raczej powszechne i w tym sensie normatywne doświadczenie inicjacji w zakresie picia alkoholu nie prowadziło do utrwalania się nawykowego picia, powinny znaleźć odmienne realizacje w odniesieniu do dorastających dziewcząt i dorastających chłopców.

AGE OF INITIATION TO ALCOHOL DRINKING AND SUBSEQUENT CHARACTERISTICS OF ADOLESCENTS

Summary

The data are presented that shows relationships between early (before 14 years) vs. late (after 16 years) initiation to alcohol drinking on one hand, and various problem behaviors as well as self-evaluation of well-being among adolescents, on the other. The materials for presentation came from a sample of 709 boys and girls, studied at the age 17-19. On the basis of specific findings one can conclude that: the main differences in problem behaviors and psychological characteristics are show between „abstainers” and adolescents after initiation to alcohol drinking independently of age of initiation; early initiation to alcohol drinking and consumption of alcohol are related to more extensive syndrome of problem behaviors and feeling of alienation among adolescent boys, while the same factors are related to more positive characteristics of psychological well-being among adolescent girls.

Piśmiennictwo

1. Frączek, A. (1990) Rozwój w okresie dorastania a nawykowe palenie i picie. *Nowiny Psychologiczne*, 5/6, 71-83